

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20111202-131)

betreffende het

Investeringsplan voor gas, voorgesteld door de Brusselse
distributienetbeheerder Sibelga, voor de periode 2012-2016

Gegeven op basis van artikel 10 van de ordonnantie van
1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de
ordonnantie van 20 juli 2011.

2 december 2011

Inhoud

1	Juridische grondslag.....	3
2	Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis	5
3	Opmerkingen betreffende het investeringsplan voor gas van Sibelga	7
3.1	Structuur van het investeringsplan.....	7
3.2	In 2010 gerealiseerde investeringen	7
3.3	Analyse van het bestaande net	8
3.3.1	Bevoorrading en infrastructuur	8
3.3.2	Ontvangststations.....	9
3.3.3	MD- en LD-netten	10
3.3.4	Meters.....	11
3.3.5	Kwaliteit van de levering	11
3.4	Analyse van externe factoren	12
3.4.1	Incidenten.....	12
3.4.2	Splitsing van de netten van Sibelga en Eandis	13
3.4.3	Overgang van L-gas naar H-gas.....	14
3.4.4	Wijziging inzake wetgeving.....	14
3.5	Investeringen 2012 – 2016	15
3.5.1	Ontvangst- en ontspanningsstations	15
3.5.2	MD-net.....	15
3.5.3	LD-net.....	15
4	Conclusies.....	16

Overzicht afbeeldingen

Figuur 1: Voorziene verhoging van de belastingen ten opzichte van de ter beschikking gestelde debieten.....	9
Figuur 2: Lengte van de MD-leidingen einde 2010 (km)	10
Figuur3: Lengte van de LD-leidingen (km)	10

Overzicht tabellen

Tabel I: Infrastructuur van Sibelga	Erreur ! Signet non défini.
---	------------------------------------

I Juridische grondslag

Artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna genoemd 'de gasordonnantie'), gewijzigd door de artikelen van de ordonnantie van 20 juli 2011, luidt als volgt:

§ 1. De netbeheerder stelt, in samenwerking met ^[5] Brugel^{5]}, een investeringsplan op bestemd om ^[1] de regelmaat, de betrouwbaarheid^{1]} en de veiligheid van de bevoorrading te verzekeren ^[1], rekening houdend met het leefmilieu, de energie-efficiëntie en het rationeel beheer van de wegen^{1]}.

^[1] Het investeringsplan heeft betrekking op een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de vijf volgende jaren.

Brugel kan de procedure voor de indiening en het model voor de voorgestelde investeringsplannen nader bepalen.

Het investeringsplan bevat tenminste de volgende gegevens :

1° een gedetailleerde beschrijving van de bestaande infrastructuur, van haar verouderde staat en van haar gebruiksgraad, evenals van de belangrijkste infrastructuren die moeten worden aangelegd of die gemoderniseerd moeten worden gedurende de door het zogenaamde plan gedekte jaren;

2° een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de evolutie van de exploitatie van het net, van de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de netbeheerder worden overwogen, van de bevordering van de productie van biogas en de injectie ervan op het net, van de levering, van het verbruik en van de handel met de twee andere Gewesten en van hun kenmerken;

3° een beschrijving van de ingezette middelen en van de te verwezenlijken investeringen om in de geschatte behoeften te voorzien, met inbegrip van, desgevallend, de versterking of de aanleg van interconnecties om de correcte aansluiting op de netten te waarborgen waarop het net is aangesloten, evenals een lijst van de belangrijke investeringen waartoe reeds besloten werd, een beschrijving van de nieuwe belangrijke investeringen die tijdens de eerstkomende drie jaar verwezenlijkt moeten worden en een kalender voor deze investeringsprojecten;

4° het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de onbeschikbaarheden zoals gedefinieerd in het model van het verslag over de kwaliteit van de prestaties;

5° het beleid dat op milieugebied wordt gevoerd;

6° de beschrijving van het beleid inzake onderhoud;

7° de lijst van de acties die tijdens het afgelopen jaar dringend zijn uitgevoerd;

8° de beschrijving van een noodplan dat geïmplementeerd moet worden om het hoofd te bieden aan een moeilijke situatie (N-I);

9° de staat van de studies, projecten en implementatie van intelligente netten en, in voorkomend geval, van intelligente meetsystemen.^{1]}

§ 2. ^[2] ...^{2]} Het investeringsplan wordt voor de eerste maal opgesteld voor de periode 2005-2009. <ORD [2006-12-14/45](#), art. 79, 002; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

§ 3. (jaar waarop het plan betrekking heeft, aan ^[5] Brugel^{5]} bezorgd. Na advies van ^[5] Brugel^{5]}, dat ook rekening ^[3] houdt^{3]} met de relaties tussen de gas- en de elektriciteitsmarkt en tussen de markten van arm en rijk aardgas, worden deze voorstellen ter goedkeuring voorgelegd aan de Regering.

Bij gebrek aan een beslissing van uiterlijk drie en een halve maand na de indiening van de voorstellen van investeringsplan, worden de voorstellen van investeringsplannen geacht goedgekeurd te zijn, en is de netbeheerder gebonden door de investeringen. ^[3] Brugel houdt toezicht op en evalueert de uitvoering van het vijfjarige investeringsplan.^{3]}

^[5] Brugel^{5]} kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met de milieucriteria, de netbeheerder het uitdrukkelijke bevel geven om bepaalde vanuit technisch en financieel oogpunt alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Deze studies ^[3] worden^{3]} uitgevoerd binnen een termijn die rekening houdt met de termijnen voor goedkeuring van de in het bovenstaande lid vermelde

investeringsplannen.

[³ ...]³) <ORD [2006-12-14/45](#), art. 80, 002; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

[⁴ Elk jaar vóór 15 mei maakt de netbeheerder aan Brugel een verslag over waarin hij de kwaliteit van zijn prestaties gedurende het afgelopen kalenderjaar beschrijft. De vorm en gedetailleerde inhoud maken het voorwerp van een overleg tussen de netbeheerder en Brugel uit die eveneens de netbeheerder kan verplichten om hem zijn onderhoudsprogramma over te maken.

Dit verslag bevat ten minste de volgende gegevens :

- 1° het aantal afnemers dat is aangesloten op het net;
- 2° de onbeschikbaarheid van het net alsook de oorzaken hiervan;
- 3° de gemelde problemen inzake kwaliteit of druk van het gas;
- 4° het aantal klachten dat werd ontvangen met betrekking tot de niet-naleving van de bepalingen van het aansluitingscontract.]⁴

(1) <ORD [2011-07-20/29](#), art. 13, 003; Inwerkingtreding : 20-08-2011>

(2) <ORD [2011-07-20/29](#), art. 14, 003; Inwerkingtreding : 20-08-2011>

(3) <ORD [2011-07-20/29](#), art. 15, 003; Inwerkingtreding : 20-08-2011>

(4) <ORD [2011-07-20/29](#), art. 16, 003; Inwerkingtreding : 20-08-2011>

2 Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis

In haar advies 103 (ADVIES-20101126-103) stelde BRUGEL de Regering voor om het investeringsplan gas van Sibelga voor de periode 2011-2015 goed te keuren. Hieronder wordt de informatie weergegeven met betrekking tot de twee aandachtspunten die door Brugel in het bovengenoemde advies werden geformuleerd:

- Punt 1 van de conclusies van advies 103 had betrekking op de moeilijkheden waarvan Sibelga gewag maakte met betrekking tot het bekomen van de nodige vergunningen voor de aanleg van leidingen ter versterking van de bevoorradingszekerheid van haar middendruknetten (MD)¹. Gelet op de belangrijke functie die deze netten vervullen, heeft Brugel gevraagd om op de hoogte te worden gehouden over de uitgewerkte strategie om deze problemen te elimineren.
- Punt 2 van de conclusies van het advies 103 kwam terug op de moeilijkheden die Sibelga ondervond om tot een akkoord te komen met de eigenaars van de gebouwen teneinde de stijgleidingen in hun gebouwen te verwijderen. Brugel heeft gevraagd om beter te worden ingelicht over deze problematiek.

In haar brief van 3 maart 2011 heeft Sibelga verduidelijking gegeven over de twee bovengenoemde punten:

- Betreffende het eerste punt benadrukte Sibelga dat de genoemde moeilijkheden betrekking hadden op enkele MD-werven waarbij strategische verkeersaders voor de mobiliteit in het Brussels Gewest moeten worden overgestoken, zoals de Karel de Vijfdelaan en de Brugmannlaan. Hoewel volgens Sibelga voor deze twee gevallen de geldende regels werden gerespecteerd, waren de termijnen voor het bekomen van de vergunningen bijzonder lang. Gezien de aard van de problemen (problemen die hoofdzakelijk te maken hadden met mobiliteit), meende Sibelga dat het niet over de middelen beschikte om een strategie uit te werken om het proces voor het bekomen van de benodigde vergunningen te versnellen, gezien het huidige wettelijk kader.

We herinneren eraan dat Brugel in haar conclusies betreffende de kwestie van de toegekende vergunningen voor werven op de openbare weg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de netten voor gas en elektriciteit, het wenselijk achtte dat de bevoegde autoriteiten hieraan een reflectie zouden wijden.

- Betreffende het tweede punt werd met Sibelga overeengekomen om de problematiek van de stijgleidingen te bespreken op de vergaderingen betreffende de herziening van het technisch reglement gas. Sibelga heeft overigens verklaard dat het over een totaal van 6000 stijgleidingen beschikt.

In het advies 103 werd bovendien benadrukt dat Sibelga verbeteringen had aangebracht aan de voorstelling van haar investeringsplannen gas, zowel op het vlak van de redactie ervan als op het vlak van de illustratie. Sibelga werd aangemoedigd om op deze weg verder te gaan, met name wat betreft

¹ Middendruk: van 98,07 mbar tot 14,71 bar. Er worden drie categorieën van MD-netten gedefinieerd op basis van de maximaal toegestane netdruk:

- **MD A-net:** de maximaal toegestane druk bedraagt meer dan **98,07 mbar** zonder evenwel **490,35 mbar** te overschrijden (Sibelga heeft geen MD A-net)
- **MD B-net:** de maximaal toegestane druk bedraagt meer dan **490,35 mbar** zonder evenwel **4,9 bar** te overschrijden (MD B-netten Sibelga 1,7 en 2,7 bar)
- **MD C-net:** de maximaal toegestane druk bedraagt meer dan 4,9 bar zonder evenwel **14,71 bar** te overschrijden (MD C-netten Sibelga 8 bar en 14,7 bar)

de homogenisering van de nomenclatuur en de volledigheid van de tabellen die de uitgevoerde investeringen en de toekomstige investeringen vermelden. We stellen vast dat er in het huidige investeringsplan verbeteringen werden aangebracht in die zin.

3 Opmerkingen betreffende het investeringsplan voor gas van Sibelga

3.1 Structuur van het investeringsplan

Het investeringsplan gas van Sibelga voor de periode 2012-2016 is opgedeeld in acht hoofdstukken:

- hoofdstuk 1 verschaft een summier uitleg over de activiteiten van Sibelga, met inbegrip van haar openbare dienstverplichtingen sinds de vrijmaking van de energiemarkt;
- hoofdstuk 2 definieert de terminologie die gebruikt wordt in het investeringsplan;
- hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de in 2010 door Sibelga gerealiseerde projecten, in vergelijking met de voorziene investeringen voor dat jaar in het investeringsplan gas voor de periode 2010 - 2014;
- hoofdstuk 4 analyseert de staat van het bestaande net;
- hoofdstuk 5 bespreekt de rol van externe factoren met betrekking tot de staat van het net;
- hoofdstuk 6 behandelt de strategie die Sibelga hanteert voor de verdere uitbouw van haar net;
- de hoofdstukken 7 en 8 behandelen de investeringen die voorzien zijn op lange en korte termijn.

Het investeringsplan omvat daarnaast ook twee bijlagen: de eerste bijlage bestaat uit het schematische plan van de aardgasbevoorrading van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De tweede bijlage belicht het door Sibelga gevoerde milieubeleid.

3.2 In 2010 gerealiseerde investeringen

De voor 2010 voorziene investeringen werden over het algemeen ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Net als bij de realisaties van het jaar 2009, betreft de voornaamste afwijking inzake de in het jaar 2010 uitgevoerde investeringen in vergelijking met de voorziene investeringen, de behandeling van stijgleidingen: slechts 22 % van de voorziene investeringsenveloppe werd gerealiseerd in 2010.

Ter herinnering, de stijgleidingen die beantwoorden aan de verouderingscriteria worden hetzij verwijderd – de gasmeters worden verplaatst naar de kelders – hetzij opgewaardeerd door insputting van een afdichtmiddel. De eerste aanpak geniet de voorkeur, maar Sibelga ondervindt moeilijkheden om tot een akkoord te komen met de eigenaars van de betrokken gebouwen, want zij moeten de kosten dragen voor het in overeenstemming brengen.

De verwijdering van de stijgleidingen gaat immers in de meeste gevallen gepaard met de installatie van een geventileerd lokaal waarin alle meters worden ondergebracht, en dit op kosten van de eigenaar. Daarna worden de werken voor het plaatsen van nieuwe leidingen van de kelder naar de appartementen uitgevoerd door een loodgieter die eveneens door de eigenaar wordt betaald. Blijkbaar zijn deze kosten vaak aanzienlijk voor de eigenaar en zet dit de eigenaar ertoe aan om de verwijdering van zijn stijgleidingen te weigeren. Dit verklaart dus het lage uitvoeringspercentage dat werd waargenomen.

Om deze moeilijkheden en gelijkaardige problemen betreffende de vernieuwing van verouderde aftakkingen op privaat domein te verhelpen, overweegt Sibelga om specifieke dwingende of aanmoedigende bepalingen op te nemen in het nieuwe technisch reglement gas dat in 2012 zal

worden voorgesteld. Er zijn in de komende weken werkvergaderingen voorzien over dit onderwerp tussen Sibelga en Brugel.

3.3 Analyse van het bestaande net

Sibelga analyseert de kwaliteit van het bestaande net en van de onderdelen ervan aan de hand van de gegevens van de bestaande belastingen en van de gegevens betreffende de geregistreerde lekken.

3.3.1 Bevoorrading en infrastructuur

Het gasnet van Sibelga telt zeven ontvangststations² verdeeld over drie Geaggregeerde Ontvangststations (GOS)³. Deze stations worden bevoorrad met arm aardgas (L) afkomstig uit Nederland via een dubbele lus van HD-leidingen die aan Fluxys toebehoren en rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lopen.

De essentiële onderdelen van de infrastructuur van Sibelga, einde 2010, worden weergegeven in onderstaande tabel:

Klasse van uitrusting	Waarde
Geaggregeerde Ontvangststations (GOS)	3
Ontvangststations	7
Ontspanningsstations	7
Kathodische beschermingsposten	62
MD-leidingen (km)	605
MD-aansluitingen voor netcabines	437
MD-aansluitingen voor klantcabines	1.615
Ontspanningslijnen klant	1.749
Huishoudelijke MD-aansluitingen	730
LD-leidingen (km)	2.273
LD-aansluitingen	184.220
LD-meters	491.458

Tabel 1: Infrastructuur van Sibelga

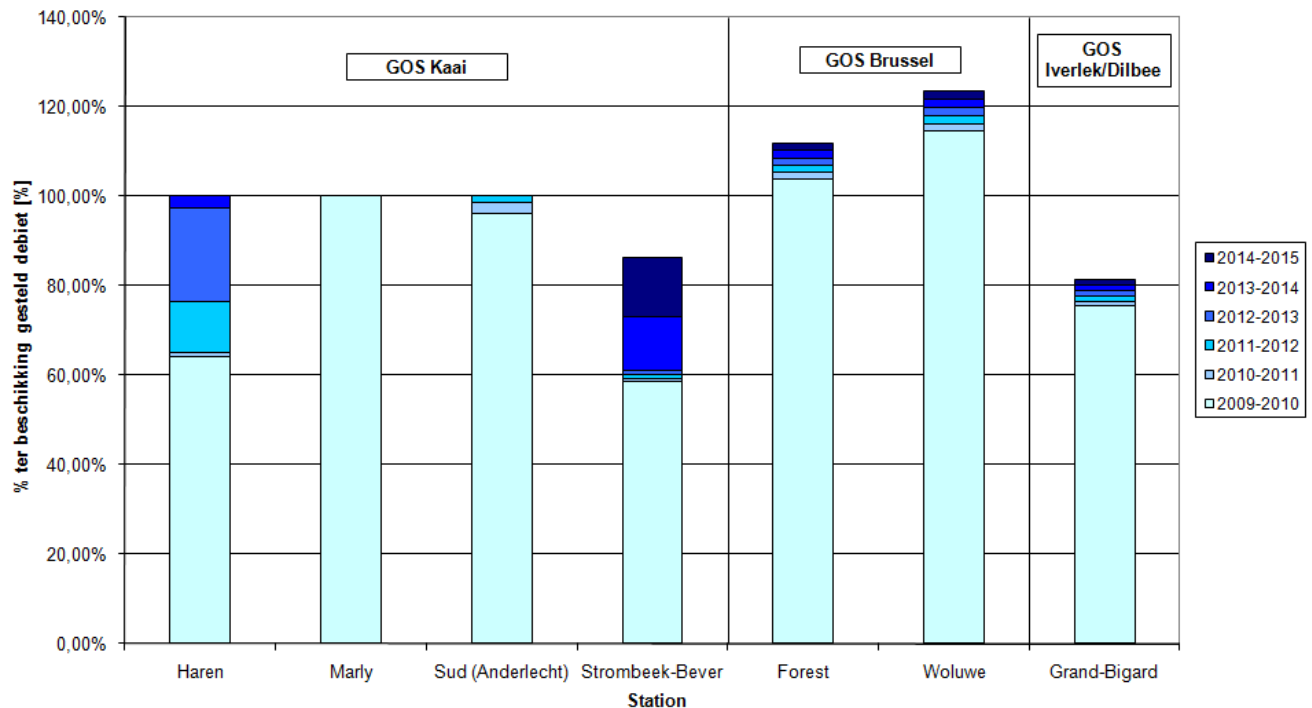
² Ontvangststation: station voor de injectie van aardgas in een distributienet vanuit een vervoersnet. Het aardgasnet van Sibelga bezit 7 ontvangststations:

- Woluwe en Vorst bevoorraden het MD-net van 2,7 bar in het GOS Sibelga-Brussel (ook GOS steenweg genoemd). Dit GOS wordt gedeeld tussen Sibelga, Eandis en ORES ;
- Groot-Bijgaarden bevoorradt het 1,7 bar MD-net in het GOS Iverlek-Dilbeek. Dit GOS werd tot voor kort nog gedeeld tussen Sibelga en Eandis;
- Zuid (gelegen in Anderlecht), Bever, Marly en Haren bevoorraden een 1,7 bar MD-net in het GOS Sibelga-Kaai.

³ Geaggregeerd ontvangststation: fictief ontvangststation dat de functie groepeert van verschillende ontvangststations ter bevoorrading van één van aan elkaar gekoppelde netten. Er kunnen verbindingpunten bestaan tussen twee aangrenzende GOS voor eventuele onderlinge ondersteuning. De GOS werden gecreëerd om de energie-aankopen en de evolutie ervan te berekenen.

3.3.2 Ontvangststations

Grafiek I toont een raming van de jaarlijkse evolutie van de belasting van de 7 ontvangststations van Sibelga voor de komende vijf jaar [2012 – 2015].

Figuur I: Voorziene verhoging van de belastingen ten opzichte van de ter beschikking gestelde debieten

Deze raming werd berekend op basis van de verbruikspiek die voor elk van de zeven ontvangststations werd waargenomen tijdens het gasjaar 2009/2010 (periode van 01 oktober 2009 tot 30 september 2010) en geëxtrapoleerd naar een gemiddelde temperatuur van -11°C . Daarbij wordt eveneens rekening gehouden met een jaarlijkse toename van de belasting met 1,5 %.

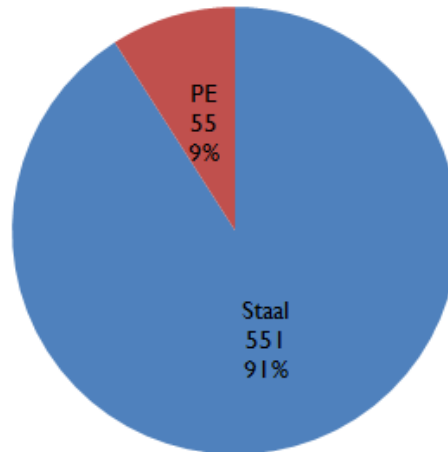
Op basis van deze naar -11°C geëxtrapoleerde belasting, benaderen of overschrijden meerdere ontvangststations het hun ter beschikking gestelde debiet. Het probleem is het meest nijpend in de twee ontvangststations Vorst en Woluwe. Zij maken deel uit van het Geaggregeerde Ontvangststation Sibelga-Brussel waarvan het net gekoppeld is aan dat van Eandis en ORES, en bijgevolg worden hun debieten sterk beïnvloed door deze koppeling. Deze overschrijdingen zouden door Eandis en ORES moeten worden verzekerd, volgens Sibelga.

Het splitsen van de netten van Eandis en Sibelga zou moeten toelaten om een juist beeld te krijgen van de reële behoeften op het net van Sibelga, dat wordt bevoorradt door deze twee ontvangststations en om, a priori, de risico's van overschrijding te vermijden.

Het station van Marly bereikt eveneens de limiet van het nominale debiet. Deze situatie is evenwel minder problematisch omdat de andere ontvangststations van hetzelfde GOS, die nog niet hun limieten voor de ter beschikking gestelde debieten hebben bereikt, ondersteuning bieden door de overblijvende debietvraag te compenseren.

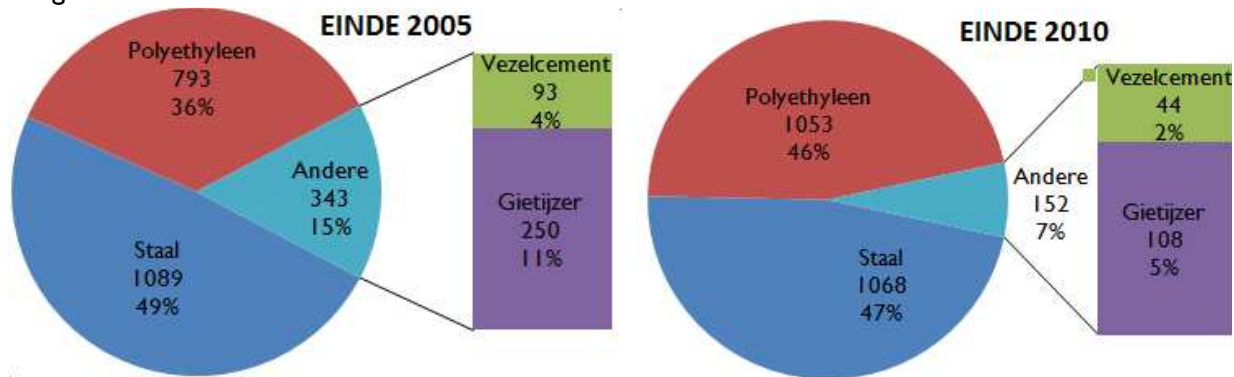
3.3.3 MD- en LD-netten

Grafiek 2 heeft betrekking op de staat van het MD-net van Sibelga en is een weergave van de samenstelling van de leidingen van dit net op het einde van 2010. De stalen leidingen van het MD-net worden beschermd tegen corrosie door 62 kathodische beschermingsposten die over het net verspreid zijn. Deze laatste worden eveneens gedeeld met andere maatschappijen (Vivaqua, enz.).

Figuur 2: Lengte van de MD-leidingen einde 2010 (km)

Figuur 3 verstrekt vergelijkbare informatie betreffende het LD-net van Sibelga. Hij onderstreept tevens het impact van de uitvoering van het project voor de geleidelijke vervanging van de leidingen in vezelcement en gietijzer⁴. Dit project is prioritair voor Sibelga en vergt aanzienlijke menselijke en budgettaire middelen.

Figuur3: Lengte van de LD-leidingen (km)

Sibelga heeft beslist om jaarlijks ongeveer 51 km polyethyleenleidingen te plaatsen ter vervanging van leidingen in gietijzer of in vezelcement. Het is de bedoeling om tegen 2014 het LD-net volledig te saneren.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat bij het vervangen van de leidingen van de netten, ook de verouderde aansluitingen systematisch mee worden vervangen.

⁴ Er worden jaarlijks steekproeven gehouden om lekken op te sporen in de leidingen in vezelcement en in gietijzer (de leidingen in staal of polyethyleen worden om de drie jaar steekproefsgewijs gecontroleerd). Uit deze steekproeven blijkt dat het percentage lekken per 100 km voor leidingen in gietijzer of vezelcement gemiddeld tien keer hoger ligt dan voor leidingen in staal of polyethyleen. In 2005 werd een programma opgesteld voor de geleidelijke vervanging van deze onbetrouwbare leidingen.

3.3.4 Meters

Aan het uiteinde van het LD-net van Sibelga bevinden zich meters. In dit net bevonden zich op het einde van 2010, 491458 meters waarvan er 416916 effectief actief waren. 96,3% van deze meters hebben ofwel een kaliber G4 (44,6%), ofwel een kaliber G6 (51,7 %). Deze kalibers stemmen overeen met een maximumdebiet van respectievelijk 6 m³/u en 10 m³/u.

Het meterpark wordt elk jaar gedeeltelijk vervangen om verschillende redenen, waarvan de belangrijkste zijn: ofwel gaat het om balgengasmeters die het einde hebben bereikt van hun levensduur, die volgens de huidige wetgeving 30 jaar is; ofwel gaat het om nieuwe meters na plaatsing, verplaatsing, verzwaring en vervanging van meters op vraag van de klant of na defecten.

Voor het eerste geval bedragen de voorziene investeringen over de komende vijf jaar gemiddeld ongeveer 7400 eenheden per jaar. Voor het tweede geval bedragen de ramingen 4145 meters per jaar tot 2016.

Het is belangrijk om aan te stippen dat Sibelga sinds enkele jaren wacht op een nieuw Koninklijk Besluit dat gevolgen zou kunnen hebben voor de levensduur van de balgengasmeters, en dus op de vervangingscyclus ervan. Tot nu toe, in afwachting van een duidelijke beslissing, heeft Sibelga geen enkele bijkomende begrotingsenveloppe voorzien voor het programma voor de systematische vervanging van balgengasmeters.

Sibelga neemt zich voor om tussen 2012 en 2014, 3450 meetinstallaties waarvan de meterstand maandelijks wordt opgenomen, aan te passen teneinde te kunnen overgaan tot telemeting. Volgens Sibelga kan dit project beschouwd worden als een implementatie van een niche 'Smart Metering' aangezien op deze meters een technologie voor telemeting zal worden geïnstalleerd.

Sibelga heeft beslist om bij de uitvoering van de transformatiewerken van alle aard aan het binnengedeelte van de aftakkingen, de meters van het tweepijpstype systematisch te vervangen door meters van het éénpijpstype. Sibelga heeft immers vastgesteld dat dit laatste type meter minder gevoelig is voor lekken die bij meters van het tweepijpstype werden vastgesteld als gevolg van de overbrenging van mechanische spanningen uitgeoefend door de binneninstallaties van de klant. Daartoe voorziet Sibelga de vervanging van 5300 bijkomende meters per jaar van 2012 tot 2014, tegelijk met de sanering van het net inzake leidingen in gietijzer en vezelcement.

Alle werkzaamheden met betrekking tot de meters vergen de inzet van aanzienlijke middelen inzake tijd en mankracht; dit leidt tot het overwicht van het aan deze post toegekende budget in de begrotingsenveloppe voor het gasnet: bijna één vijfde van het totale budget voor het jaar 2010.

3.3.5 Kwaliteit van de levering

Sibelga controleert de kwaliteit van haar aardgaslevering door de druk van het net op strategische plaatsen te meten (bijvoorbeeld in de ontvangststations). Deze metingen vinden plaats zowel op de MD-netten als op de LD-netten.

Voor de MD-netten worden er telegemeten drukopnames uitgevoerd op negen plaatsen, als aanvulling op de metingen die worden uitgevoerd in de ontvangststations.

Voor de LD-netten wordt de controle gedaan met behulp van drukmeters met registratie, waarbij de opname manueel gebeurt. In 2009 werd gestart met een project om 150 telegelezen drukmeters te installeren, dat eindigt met het jaar 2011.

In 2010 ontving Sibelga 111 oproepen betreffende onvoldoende druk op het net. Volgens Sibelga was de helft van deze interventieaanvragen gerechtvaardigd en was de oorzaak meestal een defect aan de gasmeter. De resterende oproepen waren te wijten aan problemen betreffende een defect in de installatie van de klant, terwijl de druk op het net conform was.

3.4 Analyse van externe factoren

De externe factoren die invloed kunnen hebben op de prestaties van het net van Sibelga zijn de incidenten, de evolutie van de belasting, de wijzigingen inzake wetgeving, en de werken uitgevoerd door derden (bijvoorbeeld de kabelmaatschappijen, enz.).

3.4.1 Incidenten

Er vonden in 2010 drie incidenten plaats op het gasnet van Sibelga:

- Op 10 januari 2010, Warmoesstraat te Sint-Joost-ten-Node. Een MD B-leiding brak bij het uitvoeren van graafwerken.
- Op 27 mei 2010, Humaniteitslaan te Vorst. Bij de bouw van een nieuwe parking voor de Audi-fabrieken in Vorst werd een ontluchtingskraan van een MD-leiding afgerukt.
- Op 25 september 2010, Gaucheretstraat te Schaarbeek. Er deed zich een ontploffing voor.

Volgens Sibelga staat de aard van deze incidenten los van de staat van de leidingen van Sibelga. In de twee eerste gevallen ging het om een beschadiging van de installaties van Sibelga door derden, voornamelijk als gevolg van graafwerken. Voor het derde geval loopt er een onderzoek.

In het advies 87 (advies-20091113-087) van Brugel van november 2009 werd gepreciseerd dat vanwege dit terugkerende probleem van schade die wordt aangebracht aan de installaties, Sibelga samen met de andere ondernemingen die actief zijn in het domein van de distributie en het transport van energie, besloten hadden om via Synergrid de handen in elkaar te slaan teneinde de veiligheid en de goede bescherming van hun installaties te verzekeren. Hun actie bestaat erin om via alle mogelijke middelen derden, die werken moeten uitvoeren in de nabije omgeving van hun installaties en aftakkingen, te wijzen op het belang van:

- de voorafgaande lokalisering van de installaties van Sibelga en van de energie-‘professionals’,
- de naleving van de gebruikelijke voorzorgen en gedragscodes bij de uitvoering van de door hen verrichte werken (voorbeelden: lokaliseren en blootleggen van de installaties met behulp van manueel materiaal, vermijden van het gebruik van zware bouwmachines op voetpaden, ...).
- de naleving van de wettelijke verplichtingen betreffende de minimale afstanden tussen ondergrondse installaties, ...

In dit opzicht benadrukt Sibelga in dit investeringsplan haar ongerustheid betreffende een vonnis in hoger beroep over het incident in Ghislenghien. Volgens Sibelga kan dit vonnis zeer belangrijke gevolgen hebben voor Sibelga. Brugel acht het nuttig dat Sibelga haar visie zou toelichten over dit vonnis en over de impact die dit vonnis kan hebben op de uitbating en het beheer van het Brusselse aardgasnet.

Volgens Sibelga zullen deze sensibiliseringsacties in de strijd tegen beschadigingen aan de installaties van het net worden verder gezet. Daarnaast werden twee bijkomende pistes overwogen door Sibelga:

- De eerste, 'Asset', betreft het voorkomen van risico's die verband houden met de intrinsieke kenmerken van de gasuitrusting van Sibelga. Deze piste omvat onder meer acties zoals het nemen van stalen van leidingen om de staat van veroudering van de gebruikte materialen te analyseren. De resultaten van deze analyses kunnen leiden tot een herziening van het bestaande investeringsbeleid.
- De tweede, 'Inachtnaam van de wanorde op de weg', is gericht op verstoringen van verschillende oorsprong (beschadiging van de riolering, omvangrijke graafwerken voor het optrekken van gebouwen, enz.) die een belangrijk risico vormen voor de nabijgelegen installaties van de netbeheerders. In dit kader zal Sibelga de mogelijkheid onderzoeken om bijkomende informatie te bekomen betreffende de 'risicozones', en zou zij bijgevolg de kunnen overwegen maatregelen te nemen inzake de punctuele controle van de toestand van de ondergrond (bodemtesten).

Volgens Sibelga werden deze verschillende acties ter optimalisering van de veiligheid van de gasuitrusting opgenomen in een plan 'Veiligheid Gas'. Brugel acht het nuttig dat dit plan haar zou worden meegedeeld.

3.4.2 Splitsing van de netten van Sibelga en Eandis

Zoals vermeld in de secties 3.3.1 en 3.3.2, bevoorraden de ontvangststations van Woluwe en Vorst een GOS dat wordt gedeeld met Eandis en ORES. Bovendien overschrijden deze twee stations het hun ter beschikking gestelde debiet en worden hun debieten volgens Sibelga sterk beïnvloed door deze koppeling.

Om de ontwikkeling van de distributienetten beter op hun specifieke behoeften te kunnen afstemmen, beslisten Sibelga en Eandis om hun netten volledig te splitsen.

Met het oog op de realisatie van deze splitsing, werden er verschillende studies uitgevoerd over de netten met als doel het beste technisch-economische compromis te vinden voor dit project. De werken voor de splitsing van de netten werden aangevat in 2009 en zouden tegen 2012 moeten resulteren in een configuratie van het Sibelga-net in twee GOS (in plaats van de huidige drie), die volledig losstaan van het Eandis-net: het GOS Iverlek-Dilbeek zal worden geïntegreerd in het GOS Brussel-Kaai.

Tegelijk met dit project, besliste Sibelga om een richtschema uit te werken teneinde de hoofdlijnen van de toekomstige structuur van haar MD-net te bepalen. Het doel hiervan is de toekomst voor te bereiden en in staat te zijn om tegemoet te komen aan alle behoeften inzake bevoorrading van de klanten, waarbij tevens de optimale exploitatie van de netten wordt gewaarborgd.

Daartoe moeten er, naast de splitsing van de netten, ook andere factoren in aanmerking worden genomen. Voorbeelden: de conversie van de netten voor L-gas naar H-gas, de zones voor stedelijke ontwikkeling (Haven van Brussel, biomethanisatiefabriek, enz.), de evolutie van de verbruiken, enz.

In deze context heeft Sibelga een officiële aanvraag ingediend bij Fluxys voor een volledige technisch-economische evaluatie met het oog op de creatie van een nieuw injectiepunt in het zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hetzij in Ukkel, hetzij in Watermaal-Bosvoorde).

Ingevolge de oriëntatiestudie die Fluxys in juni 2011 heeft uitgevoerd, heeft Sibelga Fluxys de relevante informatie meegedeeld die heeft geleid tot het indienen van haar aanvraag voor de creatie van een nieuw injectiepunt. Van alle oplossingen die werden overwogen, komt Sibelga tot het besluit dat de toevoeging van een nieuwe aanvoer ter hoogte van de regionale grens Oudergem en Overijse de beste keuze lijkt te zijn.

Het einde van de uitvoering van dit project wordt door Fluxys en Sibelga in het beste geval voorzien voor 2016. Sibelga heeft in het kader van dit project, de bouw van twee ontspanningsstations, gespreid over 2015 en 2016, opgenomen in dit investeringsplan.

3.4.3 Overgang van L-gas naar H-gas

Sibelga neemt verder deel aan de vergaderingen van de werkgroep 'Bevoorrading L-gas', georganiseerd door de FOD Economie. Volgens Sibelga zou de bevoorrading van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot 2025 niet in het gedrang komen: dit valt op te maken uit de gesprekken en de overwogen maatregelen betreffende de gedeeltelijke conversie van de netten in Vlaanderen. Bijgevolg worden de investeringen die nodig zijn voor de conversie van de netten in het Brussels Gewest, nog niet voorzien in het investeringsplan gas 2012 – 2016.

3.4.4 Wijziging inzake wetgeving

Een continue herziening van de wetgeving betreffende de controle van de staat van de uitrusting van Sibelga, wordt door Sibelga als een externe factor beschouwd. De hier bedoelde uitrusting zijn de 'ontvangststations', het 'meterpark' en de smart metering.

De herziening en aanpassing van de wetgeving en van de normalisatie, en meer in het bijzonder in functie van de ATEX-reglementering, heeft voor gevolg dat Sibelga het nodige moet doen zodat haar elektrische installaties in de ontvangst- en ontspanningsstations conform zijn aan deze regelgeving. Al deze installaties zouden tegen einde 2016 conform moeten zijn.

Wat de meters betreft, is er zoals boven vermeld, een voornemen om de bestaande wetgeving betreffende de technische controle van de meters te wijzigen. Sibelga volgt dit dossier op en bestudeert op dit ogenblik de impact van deze wijziging op haar toekomstige investeringen.

Wat de smart metering betreft, voert Sibelga momenteel een studie uit van de impact van de eventuele implementatie van de Smart metering gas op de architectuur van de aftakkingen. De eerste conclusies stellen vast dat de architectuur van de aansluitingen ongewijzigd zou blijven en dat de nieuwe meters van het éénpijptype zouden zijn, en niet meer van het tweepijptype, wat de noodzaak zou doen ontstaan om meer dan 50% van de aftakkingen van Sibelga aan te passen.

3.5 Investeringsplan 2012 – 2016

Sibelga heeft een investeringsplan opgesteld voor een periode van vijf jaar, met meer details betreffende de investeringen die voorzien zijn voor het jaar 2012. De meest opmerkelijke gegevens van dit plan worden weergegeven in de onderstaande secties.

3.5.1 Ontvangst- en ontspanningsstations

Sibelga is van plan om verder te gaan met het conform maken van de elektrische installaties en wil dit programma, dat loopt van 2013 tot 2016, afronden.

De haalbaarheidsstudie voor de eventuele bouw van een nieuw ontvangststation, in samenwerking met Fluxys, om de bevoorrading van het GOS Brussel vanuit het zuiden te verzekeren, is nog niet volledig afgerond. Zoals boven reeds vermeld, heeft Sibelga echter de investeringen voor de bouw van twee ontspanningsstations in 2015 en 2016 al in het investeringsplan opgenomen.

3.5.2 MD-net

In het kader van de werkzaamheden voor vervangingen, de uitbreiding om aan nieuwe aanvragen te kunnen voldoen en verplaatsingen van installaties op verzoek van derden, voorziet Sibelga de aanleg van 1.7 km MD-leidingen per jaar, van 2012 tot 2016.

Daarbij komt vanaf 2013 een raming van het leggen van de nodige leidingen voor de aanleg van de verbindingen tussen het nieuwe ontvangststation en de twee nieuwe ontspanningsstations.

Een gericht programma voor de stelselmatige vervanging van de stalen leidingen zou kunnen resulteren uit de risicoanalyse van dit type leidingen. In deze optiek voorziet Sibelga vanaf 2012 een voorlopige enveloppe voor het leggen van 1 km leidingen en vervolgens, vanaf 2015, een enveloppe voor het leggen van 2 km leidingen.

3.5.3 LD-net

Voor het project betreffende de vervanging van broze leidingen, wil Sibelga in 2012 overgaan tot de plaatsing van 40,4 km leidingen in polyethyleen. Het jaarlijkse ritme zal daarna in mindere mate worden aangehouden met het oog op de volledige vervanging van leidingen in gietijzer en vezelcement tegen einde 2014.

Sibelga voorziet tussen 2012 en 2016 in de jaarlijkse plaatsing van 5 km leidingen om tegemoet te komen aan de externe aanvragen voor het verplaatsen van installaties, voor nieuwe verkavelingen en om te voldoen aan de capaciteitsbehoeften voor de levering van gas.

4 Conclusies

1. Zoals vermeld in sectie 3.4.1, veroorzaakt het vonnis in hoger beroep met betrekking tot het incident in Ghislenghien ongerustheid en, volgens Sibelga, kan dit vonnis zeer belangrijke gevolgen hebben voor haar.
Brugel vraagt Sibelga om haar visie toe te lichten over dit vonnis en over de impact die dit vonnis kan hebben op de uitbating en het beheer van het Brusselse aardgasnet.
2. Zoals vermeld in dezelfde sectie, vraagt Brugel aan Sibelga om haar plan 'veiligheid gas' dat onlangs werd opgesteld, aan Brugel mee te delen.
3. BRUGEL stelt de Regering voor om het investeringsplan gas van Sibelga voor de periode 2012-2016 goed te keuren.

* *

*